

الله
اکرم رحمن
حسن

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی اردبیل
دانشکده پرستاری مامایی

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته مامایی

گرایش آموزش مامایی

عنوان

بررسی وضعیت حمایت اجتماعی، تهدید درگشده و اضطراب ابتلاء به

کووید-۱۹ در زنان باردار شهر اردبیل در سال ۱۴۰۰

استاد راهنما

دکتر سمیرا شهباززادگان

استاد مشاور

دکتر عزیز کامران

نگارنده

فاطمه نصرتی

۱۴۰۰ دی ماه

کد پایان نامه: ۶۰

تقدیم نامه
تقدیم به خدایی که آفرید
جهان را، انسان را، عقل را، علم را،
معرفت را، عشق را
و به کسانی که عشقشان را در وجودم
دمید.

تقدیم به روح پاک پدرم که عالمانه به
من آموخت تا چگونه در عرصه زندگی،
ایستادگی را تجربه نمایم
و به مادرم، دریای بی کران فداکاری و
عشق که وجودم برایش همه رنج بود و
وجودش برایم همه مهر
و به همسرم، اسطوره‌ی زندگی ام، پناه
خستگی ام و امید بودنم.
به استادان فرزانه و فرهیخته‌ای که در
راه کسب علم و معرفت مرا یاری نمودند
به آنان که در راه کسب دانش، راهنمایم
بودند

به آنان که نفس خیرشان و دعای روح
پرورشان بدرقه‌ی راهم بود.
بارالها به من کمک کن تا بتوانم ادای دین
کنم و به خواسته‌ی آنان جامه‌ی عمل
بپوشانم.
پروردگارا حسن عاقبت، سلامت و
سعادت را برای آنان مقدر نما.

سپاس و قدردانی
سپاس و ستایش خدای جل و جلاله را
که آثار قدرت او بر چهره‌ی روز روشن،
تابان است
و انوار حکمت او در دل شب تار،
درفشان.

آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند
و درهای علم را بر ما گشود و عمری و
فرصتی عطا فرمود تا بدان، بندھی ضعیف
خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید.
و اینک بر خود واجب می‌دانم از سرکار

خانم دکتر سمیرا شهباززادگان که به عنوان استاد راهنما در مراحل مختلف این پایان نامه، همواره با سعه صدر و گشاده رویی، راهنمایی های ارزنده و سازنده خود را بر من ارزانی داشته و از همچ کوششی در این زمینه دریغ ننمودند، تقدیر و تشکر نمایم و برای ایشان از خداوند متعال سلامت و سعادت ابدی را خواهانم.

از استاد گرامی جناب آقای دکتر عزیز کامران که مشاوره رساله اینجانب را متقبل شدند و در سایه توجهات و راهنمایی های سودمندشان توانستم گامی در جهت کسب علم و دانش بردارم، کمال تشکر و امتنان را دارم و توفیقات روزافزون ایشان را توأم با صحت و سعادت خواستارم.

از اساتید ناظر بزرگوار؛
جناب آقای دکتر عقیل حبیبی، جناب آقای
دکتر حامد رضاخانی مقدم و سرکار خانم
معصومه رستم نژاد
که رحمت داوری این رساله را متقبل
شدند، کمال تقدیر و تشکر را دارم.
از همکاری کلیه افراد شرکت کننده در
مطالعه و پرسنل محترم مراکز خدمات
جامع سلامت شهر اردبیل، نهایت سپاس را
دارم.

از تمامی معلمان و اساتیدی که توفیق
دانش آموزی و دانشجویی در محضرشان را
داشتم و همچنین تمام عزیزانی که در
طول انجام این پروژه، مرا یاری کرده اند
کمال تشکر و قدردانی را دارم.
و در پایان از ریاست محترم دانشکده
پرستاری و مامایی اردبیل، معاونت محترم

آموزشی و پژوهشی دانشکده بی‌نهایت سپاسگزارم.

چکیده

مقدمه: پاندمی ویروس کووید-۱۹ و بیماری ناشی از آن تقریباً تمامی جنبه‌های مهم اقتصادی، سیاسی و اجتماعی کشورهای جهان را تحت تأثیر قرار داده و اثرات گسترده‌ای بر سلامت روان افراد در سطوح مختلف گذاشته است. با توجه به اهمیت سلامت روان زنان باردار به عنوان یکی از گروههای آسیب‌پذیر، این مطالعه با هدف تعیین وضعیت حمایت اجتماعی، تهدید درکشده و اضطراب ابتلاء به کووید-۱۹ در زنان باردار شهر اردبیل در سال ۱۴۰۰ انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه به صورت توصیفی تحلیلی از نوع مقطعی بر روی ۲۲۸ نفر از زنان باردار واقع در سه‌ماهه‌ی سوم مراجعت‌کننده به مراکز خدمات جامع سلامت شهری اردبیل به روش نمونه‌گیری چندمرحله‌ای در سال ۱۴۰۰ انجام شد. داده‌ها با نرم افزار SPSS نسخه ۲۵ تجزیه و تحلیل شد.

نتایج: تفاوت معنی‌داری در میانگین نمره حمایت اجتماعی درکشده زنان باردار به تفکیک سطح تحصیلات ($P=0.44$)، میزان درآمد ادراکشده ($P=0.002$) و منطقه شهری وجود داشت ($P=0.009$). تفاوت معنی‌داری در میانگین نمره اضطراب با شغل همسر نیز یافت شد. ارتباط مستقیمی بین میانگین نمره تهدید درکشده کرونا و اضطراب ابتلاء به کووید-۱۹ در زنان باردار وجود داشت که از نظر آماری نیز معنی‌دار بود ($P=0.000$). همچنین ۳۷/۱ درصد از تغییرات اضطراب با دو متغیر نگرانی و تهدید درکشده کرونا قابل پیش‌بینی بود.

نتیجه گیری: با توجه به قابل پیش‌بینی بودن اضطراب زنان باردار توسط تهدید درکشده و وجود ارتباط مستقیم معنی‌دار بین آن‌ها، به نظر می‌رسد که طراحی مداخلات برای کاهش اضطراب زنان بارداری که تهدید درکشده بالایی دارند ضروری است؛ همچنین برای زنان بارداری که تهدید درکشده پایینی دارند نیز نیاز به آموزش‌های بیشتر در مورد خطرات ابتلاء به کووید-۱۹ برای سلامت مادر و جنین وجود دارد.

کلیدواژه‌ها: حمایت اجتماعی درکشده؛ تهدید درکشده؛ اضطراب کرونا؛ زنان باردار؛ کووید-۱۹

فهرست مطالب

فصل اول: مقدمه و بیان مسئله

۲	۱-۱. مقدمه
۳	۱-۲. بیان مسئله و ضرورت انجام تحقیق
۷	۱-۳. تعریف واژه‌ها(علمی و کاربردی)
۹	۱-۴. اهداف پژوهش
۹	۱-۴-۱. هدف کلی
۹	۱-۴-۲. اهداف اختصاصی
۹	۱-۴-۳. اهداف کاربردی
۱۰	۱-۴-۴. فرضیات یا سوالات پژوهش

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۱۲	۲-۱. مبانی نظری پژوهش
۱۲	۲-۱-۱. حمایت اجتماعی
۱۲	۲-۱-۱-۱. تعریف حمایت اجتماعی
۱۳	۲-۱-۱-۲. حمایت اجتماعی و سلامت
۱۴	۲-۱-۱-۲-۱. حمایت اجتماعی به عنوان عامل موثر بر سلامت اجتماعی
۱۵	۲-۱-۱-۲-۲. مدل‌های مربوط به حمایت اجتماعی
۱۸	۲-۱-۱-۲-۳. نظریه‌های حمایت اجتماعی
۱۸	۲-۱-۲. تهدید درک شده
۱۹	۲-۱-۲-۱. کروناویروس
۲۱	۲-۱-۲-۲. علائم
۲۲	۲-۱-۲-۳. پاتوژن کووید-۱۹

۲۴	۳-۱-۲. انتقال.....
۲۵	۴-۳-۱-۲. روش‌های درمانی.....
۲۶	۵-۳-۱-۲. دستورالعمل‌های آینده برای کنترل شیوع بیماری
۲۷	۴-۱-۲. اختلالات روانی ناشی از کرونا.....
۲۹	۵-۱-۲. اضطراب ابتلاء به کووید-۱۹
۳۱	۶-۱-۲. بارداری.....
۳۳	۷-۱-۲. زنان باردار و اضطراب.....
۳۴	۲-۲. مروری بر پیشینه پژوهش.....
۳۴	۱-۲-۲. پیشینه پژوهش در جهان
۳۸	۲-۲-۲. پیشینه پژوهش در ایران.....
۴۲	۳-۲. جمع‌بندی پیشینه‌های پژوهش.....

فصل سوم: مواد و روش تحقیق

۴۵	۳-۱. نوع پژوهش
۴۵	۳-۲. جامعه پژوهش.....
۴۵	۳-۳. نمونه پژوهش.....
۴۶	۴-۳. مشخصات واحدهای مورد پژوهش
۴۶	۵-۳. محیط پژوهش.....
۴۷	۶-۳. روش نمونه‌گیری
۴۸	۷-۳. ابزار گردآوری داده‌ها
۵۲	۸-۳. روش کار.....
۵۲	۳-۹. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
۵۳	۱۰-۳. ملاحظات اخلاقی

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

۴-۱. مشخصات فردی- اجتماعی.....	۵۵
۴-۲. یافته‌های تحلیلی براساس اهداف مطالعه.....	۶۳

فصل پنجم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادات پژوهش

۱-۱. بحث.....	۷۹
۲-۱. نتیجه‌گیری	۸۶
۳-۱. محدودیت‌ها	۸۶
۴-۱. کاربرد	۸۷
۵-۱. پیشنهادات پژوهش	۸۷
فهرست منابع.....	۸۹
ضمائیم.....	۱۰۳
Abstract.....	۱۱۴

فهرست جداول

جدول ۳ - ۱: روایی ابزار تهدید درکشده کرونای زنان باردار.....	۵۰
جدول ۳ - ۲: روایی محتوایی سوالات ابزار تهدید درکشده کرونای زنان باردار.....	۵۱
جدول ۴ - ۱: متغیرهای دموگرافیک واحدهای مورد پژوهش.....	۵۵
جدول ۴ - ۲: توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش براساس شغل.....	۵۵
جدول ۴ - ۳: توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش براساس سطح تحصیلات.....	۵۶
جدول ۴ - ۴: توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش براساس شغل همسر	۵۶
جدول ۴ - ۵: توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش براساس سابقه از دست دادن شغل	۵۷
جدول ۴ - ۶: توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش براساس میزان درآمد ادراک شده	۵۷
جدول ۴ - ۷: توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش براساس وضعیت بیمه	۵۸
جدول ۴ - ۸: توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش براساس منطقه شهری	۵۸
جدول ۴ - ۹: توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش براساس رضایت زناشویی	۵۸
جدول ۴ - ۱۰: توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش براساس جنسیت جنین	۵۹
جدول ۴ - ۱۱: میانگین و انحراف معیار ابعاد حمایت اجتماعی درکشده واحدهای مورد پژوهش	۵۹
جدول ۴ - ۱۲: طبقه‌بندی حمایت اجتماعی درکشده واحدهای مورد پژوهش	۶۰
جدول ۴ - ۱۳: میانگین و انحراف معیار ابعاد تهدید درکشده کرونای واحدهای مورد پژوهش.....	۶۰
جدول ۴ - ۱۴: میانگین و انحراف معیار خرد مقیاس‌های اضطراب کرونای واحدهای مورد پژوهش	۶۲
جدول ۴ - ۱۵: توزیع فراوانی شدت اضطراب کرونای واحدهای مورد پژوهش.....	۶۲
جدول ۴ - ۱۶: میانگین نمره مقیاس حمایت اجتماعی درکشده واحدهای مورد پژوهش به تفکیک متغیرهای دموگرافیک(تعداد نمونهها=۲۲۸)	۶۳
جدول ۴ - ۱۶-۱: میانگین نمره بعد دوستان مقیاس حمایت اجتماعی درکشده واحدهای مورد پژوهش به تفکیک متغیرهای دموگرافیک(تعداد نمونهها=۲۲۸)	۶۳

جدول ۴-۱۶-۲: میانگین نمره بعد خانواده مقیاس حمایت اجتماعی درکشده واحدهای مورد پژوهش	۶۵
به تفکیک متغیرهای دموگرافیک(تعداد نمونهها=۲۲۸).....	
جدول ۴-۱۶-۳: میانگین نمره بعد دیگران مهم مقیاس حمایت اجتماعی درکشده واحدهای مورد	۶۶
پژوهش به تفکیک متغیرهای دموگرافیک(تعداد نمونهها=۲۲۸).....	
جدول ۴-۱۷-۱: میانگین نمره مقیاس تهدید کرونا در واحدهای مورد پژوهش به تفکیک	۷۰
متغیرهای دموگرافیک(تعداد نمونهها=۲۲۸).....	
جدول ۴-۱۷-۲: میانگین نمره بعد احتمال مقیاس تهدید درکشده واحدهای مورد پژوهش به تفکیک	۶۹
متغیرهای دموگرافیک(تعداد نمونهها=۲۲۸).....	
جدول ۴-۱۷-۳: میانگین نمره بعد شدت مقیاس تهدید درکشده واحدهای مورد پژوهش به تفکیک	۷۰
متغیرهای دموگرافیک(تعداد نمونهها=۲۲۸).....	
جدول ۴-۱۷-۴: میانگین نمره بعد نگرانی مقیاس تهدید درکشده واحدهای مورد پژوهش به تفکیک	۷۲
متغیرهای دموگرافیک(تعداد نمونهها=۲۲۸).....	
جدول ۴-۱۸: میانگین نمره اضطراب ابتلاء به کووید-۱۹ در واحدهای مورد پژوهش به تفکیک	۷۵
متغیرهای دموگرافیک(تعداد نمونهها=۲۲۸).....	
جدول ۴-۱۹: ضریب همبستگی متغیرهای مورد مطالعه در واحدهای مورد پژوهش.....	۷۶
جدول ۴-۲۰: پیش‌بینی کننده‌های اضطراب ابتلاء به کووید-۱۹ در واحدهای مورد پژوهش.....	۷۷

فهرست شکل‌ها

شکل ۳ - ۱: تقسیم‌بندی منطقه شهرداری ۴۷